

Dierbare Vader Abt, Dierbare Broeders, Beste Christengelovigen,

Het Mysterie van de Doop des Heren dat wij vandaag vieren is zó rijk dat alle aspecten van ons heilige katholieke geloof, alle artikelen van ons Credo er als het ware samenkomen.

In het Evangelie van vandaag zien we eerst en vooral een ware **trinitaire godsopenbaring**: de Vader openbaart Zijn veelgeliefde Zoon, *ware God uit de ware God, één in wezen met de Vader*. En de *Heilige Geest, die voortkomt uit de Vader en de Zoon*, daalt neer uit de hemel in de gedaante van een duif.

Wij geloven voorts dat *God de Vader de **Schepper** is van hemel en aarde*; wij geloven dat *door de Zoon alles is geschapen*; en wij geloven dat de *Heilige Geest het leven geeft*. In het mysterie van het doopsel des Heren zien we zo hoe de hemel waar God woont zich opnieuw opent en op de aarde zijn scheppende Geest laat neerdalen. Zoals in de eerste Schepping van de aarde, zweeft ook nu de *“Geest van God over de wateren” (Gen 1, 2)*. En Christus, *“door wie alles geschapen is in de hemelen en op aarde, door Wie en voor Wie het heelal is geschapen” (Kol 1, 16-17)*, deze Christus staat in het water, met de voeten op de aarde en het hoofd in de lucht. *“Zie ik maak alles nieuw”*: het is de nieuwe schepping, de nieuwe hemel en aarde, aangekondigd door de **profeten**.

Een schepping die veel verder gaat dan de eerste schepping. Een schepping waar God zich volledig laat onderdompelen in het water van deze wereld: *Hij is (zélf) uit de hemel neergedaald en is **mens geworden***. Aarde, water en lucht: het zijn de elementen die nodig zijn om klei te maken. De klei waaruit God de eerste mens heeft geboetseerd (vgl. Gen 2,7), naar *Zijn beeld en gelijkenis (Gen 1, 26)*. En ook nu boetseren aarde, water en lucht de nieuwe mens, de nieuwe Adam, Christus, het *“Beeld van de onzichtbare God” (Kol 1, 15)*. En *“God zag dat het heel goed was” (Gen 1, 31)* en sprak: *“Dit is mijn Veelgeliefde, in wie Ik welbehagen heb”*.

*Wij geloven dat God het vlees heeft aangenomen door de Heilige Geest, uit de **Maagd Maria***. Ook in beeltenissen van de Annunciatie wordt de Heilige Geest vaak afgebeeld als een duif die uit zijn bek een lichtstraal op de schoot van Maria laat neerdalen. Zou het te ver gezocht zijn om in de wateren van de Jordaan een symbool te zien van de schoot van de heilige Maagd Maria? Die schoot in de wateren van dewelke Jezus het aardse leven heeft ontvangen en in dewelke Hij negen maanden lang geborgenheid, kracht en bescherming genoot. Waakt María niet over de *mária*, over de zeeën, is zij niet de *Stella Maris*, de Sterre der Zee?

Maar water is niet alleen een symbool van leven; ook omgekeerd van dood en verwoesting: voor het beloofde volk was het water van de Rode Zee hun redding, voor de Egyptenaren hun dood; voor Noach en zijn familie betekende water het begin van nieuw leven, voor de

mensheid in **zonde** vervallen, de ondergang. Komen we trouwens bij de Zondvloed opnieuw geen duif tegen, die met een palmtak in de bek een nieuw verbond aankondigt?

Het paradoxale symbolisme van water komt juist goed tot uitdrukking in haar reinigende en zuiverende kracht: water maakt schoon wat bezoedeld is. En wij weten dat sinds de val van Adam de mensheid bezoedeld is met de smet van de zonde. Daarom precies, om de *“grote prijs”* (1Kor 6,20) te betalen voor onze overtredingen en om ons te bevrijden van de slavernij van de zonde, heeft God ons Zijn eigen Zoon gezonden. Laten we het nooit vergeten: *Hij is voor ons mensen, en omwille van ons heil mens geworden. Hij werd voor ons gekruisigd.* En Christus deed dat door onze zonden **op zich te nemen**: *“Hij die geen zonde heeft gekend”* (2Kor 5,21), mengt onder de zondaars en laat zich, zoals hen, door Johannes dopen, als voorafbeelding van Zijn dood en opstanding: het water van de Jordaan is het graf van de zonde en dood waarin Christus zich onderdompelt, en waaruit Hij vervolgens opstaat om door God verheerlijkt te worden...

Dierbare gelovigen, al dit symbolisme van het Doopsel des Heren, mag ons niet doen vergeten dat het in ons geloof niet zomaar om symbolen gaat. Wij belijden dat Christus geleden heeft **onder Pontius Pilatus**, en het Evangelie vermeldt ook dat Johannes doopte *“in het vijftiende regeringsjaar van keizer Tiberius, toen Pontius Pilatus landvoogd van Judea was”* (Luk. 3,1). Ons geloof baseert zich op historische feiten, en op waarheden die in de objectieve werkelijkheid bestaan, los van elke subjectieve en gevoelsmatige beleving.

Anderzijds is het ook waar dat Gods openbaring pas vruchtbaar wordt, wanneer wij ze tot een bewust deel maken van ons leven. Het mysterie van vandaag gaat dus ook over ons, wij die geloven dat wij door het **éne Doopsel vergeving van de zonden** verkrijgen en de **opstanding van de doden**: *“Door de doop in Zijn dood zijn wij met Hem begraven”*, opdat wij Hem ook mogen *“volgen in Zijn opstanding”* (Rom 6,4-5). Zo worden ook wij, zegt Petrus in de tweede lezing, *“welgevallig”* aan God, wij worden opnieuw Zijn welbeminde kinderen.

Vandaag vieren wij dus het Mysterie van het éne Doopsel, maar ook van het **éne geloof** dat sinds de eerste **Apostelen** onveranderlijk werd overgeleverd tot op onze dagen, van de **éne Heilige Katholieke Kerk**, het éne *Lichaam van Christus* (1Kor 12,13), waartoe wij behoren. Is opnieuw de duif niet in het Hooglied het symbool van de Bruid, de Geliefde, de Welbeminde van God, en spreekt Johannes niet over Christus als de Bruid? In de neerdaling van de Heilige Geest wordt zo reeds het Mysterie van Pinksteren aangekondigd, waar de Kerk haar wezenlijke **zending** ontvangt om *alle mensen* tot de aanbidding te brengen van God *in de volmaakte eenheid met Christus*, het Licht der volken: *Lumen gentium*, aangekondigd door Jesaja in de eerste lezing. Een missie die pas kan slagen indien wij Christus navolgen in zijn nederig afdalen naar de zondaars toe, indien wij het geknakte riet ondersteunen tot het weer rechtop staat, indien wij de kwijnende vlaspit aanblazen tot het oplaait tot een krachtig vuur dat zijn licht laat *“uitstralen over de Kerk en de gehele wereld”* (vgl. *Lumen Gentium* 1). Amen.